

Bruxelles, 30.1.2019
COM(2019) 53 final

2019/0019 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de stabilire a măsurilor de contingență în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială ca urmare a retragerii Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană

(Text cu relevanță pentru SEE și Elveția)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

La 29 martie 2017, Regatul Unit a transmis notificarea intenției sale de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Aceasta înseamnă că, în cazul în care nu se ratifică acordul de retragere, legislația primară și secundară a Uniunii va înceta să se aplice Regatului Unit începând cu data de 30 martie 2019 (denumită în continuare „data retragerii”). Regatul Unit va deveni, din acel moment, o țară terță.

Un acord de retragere¹ a fost convenit între Uniune și Regatul Unit și a fost aprobat de Consiliul European (articolul 50) la 25 noiembrie 2018. Cu toate acestea, ratificarea acordului de către Regatul Unit este nesigură.

În comunicarea sa din 13 noiembrie 2018, „Pregătiri pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană la 30 martie 2019: un plan de contingență”² (denumită în continuare „comunicarea privind un plan de contingență”), Comisia Europeană a subliniat faptul că acordul de retragere constituie cea mai bună opțiune pentru retragerea ordonată a Regatului Unit din Uniune. Cu toate acestea, în absența unui acord de retragere, Uniunea va acționa pentru a-și proteja interesele și ar trebui să adopte o abordare unitară și coordonată în toate domeniile. În aceeași comunicare, Comisia a prezentat șase principii generale pe care ar trebui să le respecte toate măsurile de contingență de la toate nivelurile. Este vorba, printre altele, despre principiile conform cărora măsurile nu ar trebui să reproducă beneficiile apartenenței la Uniune și nici condițiile unei eventuale perioade de tranziție, astfel cum se prevede în acordul de retragere; măsurile trebuie să aibă un caracter temporar și, în principiu, nu ar trebui să depășească sfârșitul anului 2019 și ele trebuie să constituie acțiuni unilaterale ale Uniunii Europene în scopuri legate de urmărirea intereselor sale și, prin urmare, pot fi revocate, în principiu, în orice moment de către Uniune.

Începând cu data retragerii, în cazul în care nu se încheie niciun acord de retragere între Uniune și Regatul Unit, legislația Uniunii privind coordonarea sistemelor de securitate socială nu se va mai aplica în relațiile dintre Uniune și Regatul Unit. Aceasta înseamnă că drepturile în materie de securitate socială nu vor fi garantate pentru cetățenii Uniunii care se află sau s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre și în situații implicând Regatul Unit (este vorba, de exemplu, despre persoanele care au lucrat sau au locuit în această țară în perioada în care Regatul Unit era un stat membru al Uniunii) și nici pentru resortisanții Regatului Unit care se află sau s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre.

Indiferent de scenariu, Comisia a subliniat în mod constant faptul că protejarea cetățenilor Uniunii aflați pe teritoriul Regatului Unit, precum și a resortisanților Regatului Unit aflați pe teritoriul Uniunii Europene, reprezintă o prioritate. În acest scop, va fi necesar ca statele membre să adopte o abordare generoasă în ceea ce privește resortisanții Regatului Unit care

¹ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf

² Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții, „Pregătiri pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană la 30 martie 2019: un plan de contingență” (COM/2018/880 final).

sunt deja rezidenți pe teritoriul lor. Se așteaptă ca Regatul Unit să procedeze în același mod. În acest context, obiectivul prezentei propuneri este acela de a atenua unele dintre efectele negative ale retragerii Regatului Unit din Uniune în absența unor soluții convenite cu Regatul Unit.

Este într-adevăr necesar să se asigure faptul că persoanele care și-au exercitat, în calitate de cetățeni ai Uniunii, dreptul la libera circulație în cadrul Uniunii înainte de data retragerii, își vor păstra drepturile în materie de securitate socială, bazate pe fapte și a evenimente petrecute înainte de data retragerii și pe perioadele de asigurare, de activitate salariată, de activitate independentă sau de reședință realizate înaintea acestei date, pe când Regatul Unit era încă un stat membru al Uniunii. Anumite principii esențiale ale coordonării sistemelor de securitate socială, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, (asimilarea, cumularea și egalitatea de tratament), precum și normele din acest regulament care le conferă un efect practic principiilor respective (precum calcularea pro-rata a pensiilor pentru limită de vârstă) ar trebui să continue să se aplice în privința persoanelor în cauză, în ceea ce privește faptele sau evenimentele petrecute înainte de data retragerii și perioadele realizate înaintea acestei date. Aceeași necesitate apare în ceea ce privește drepturile în materie de securitate socială ale apatrizilor și refugiaților care se află sau s-au aflat sub incidența legislației uneia sau mai multor state membre și în situații implicând Regatul Unit. În toate categoriile menționate anterior, sunt incluși membrii de familie și urmașii³.

Având în vedere faptul că Regatul Unit va deveni o țară terță, începând cu data retragerii vor înceta să se aplice și alte principii și norme din domeniul coordonării sistemelor de securitate socială, cum ar fi transferabilitatea prestațiilor în numerar, furnizarea continuă a prestațiilor în natură în caz de boală și normele privind legislația aplicabilă.

În temeiul dispozițiilor din tratat privind libera circulație, Uniunea și-a exercitat pe deplin competența în ceea ce privește coordonarea sistemelor de securitate socială între Regatul Unit și alte state membre în privința oricărui caz de exercitare a dreptului la libera circulație care a avut loc în perioada în care Regatul Unit era un stat membru al Uniunii. Prin urmare, statele membre nu pot să încheie și să aplice convenții bilaterale care să vizeze situațiile aflate sub incidența prezentului regulament.

- **Coerența cu prevederile politicilor existente în domeniul de politică și cu alte politici ale Uniunii**

Prezenta propunere face parte din planul de pregătire și de contingență al Uniunii, care are drept scop atenuarea efectelor negative ale retragerii Regatului Unit din Uniune în absența unui acord de retragere. Propunerea respectă principiile generale stabilite în comunicarea privind un plan de contingență. În special, întrucât propunerea nu reproduce beneficiile apartenenței la Uniune și nici condițiile unei eventuale perioade de tranziție, astfel cum ar fi fost prevăzut în acordul de retragere, ea este unilaterală și temporară.

³ Comisia va analiza într-o etapă ulterioară dacă este cazul să extindă principiile stabilite în prezenta propunere la resortisanții țărilor terțe care au reședința legală într-un stat membru și care, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1231/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010, se află sub incidența legislației UE privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

• Temei juridic

Prezenta propunere se bazează pe articolul 48 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), întrucât se referă la măsuri în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială.

• Subsidiaritate (în cazul competențelor neexclusive)

Principiul subsidiarității se aplică în măsura în care propunerea nu intră în sfera competenței exclusive a Uniunii. Obiectivele propunerii nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre la nivel național, regional sau local. Pentru protejarea drepturilor în materie de securitate socială dobândite ca urmare a exercitării dreptului la libera circulație de către persoanele în cauză, în calitate de cetățeni ai Uniunii, este necesară o abordare coordonată la nivelul Uniunii. Aceasta va permite evitarea fragmentării între statele membre în aplicarea dreptului Uniunii în legătură cu drepturile în materie de securitate socială referitoare la fapte sau evenimente petrecute înainte de data retragerii și la perioade realizate înainte de această dată, precum și evitarea inegalității de tratament cu privire la persoanele în cauză.

• Proportionalitate

Regulamentul propus nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor planului de contingență al Comisiei, întrucât el asigură o protecție minimă a drepturilor în materie de securitate socială ale persoanelor care și-au exercitat dreptul la libera circulație înainte de data retragerii.

• Alegerea instrumentului

Instrumentul propus este un regulament. Alte mijloace (de exemplu, o comunicare sau alte instrumente neobligatorii din punct de vedere juridic) nu ar realiza nivelul necesar de certitudine juridică.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR EX POST, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

Prezenta propunere este adoptată în contextul măsurilor de contingență necesare pentru a atenua riscurile legate de retragerea Regatului Unit din Uniune în absența unui acord de retragere.

Comisia Europeană a analizat consecințele absenței unui asemenea acord. După ce, inițial, a invitat statele membre să acționeze, Comisia a concluzionat în cele din urmă că prezenta propunere este necesară pentru a proteja drepturile în materie de securitate socială ale persoanelor în cauză în ceea ce privește faptele sau evenimentele petrecute înainte de data retragerii și perioadele realizate înainte această dată.

Comisia a discutat cu statele membre necesitatea măsurilor de contingență, precum și etapele pregătirii sectoriale, juridice și administrative în cazul unui asemenea scenariu. În acest scop, la 27 noiembrie și 12 decembrie 2018 și la 16 ianuarie 2019 au avut loc reuniuni ale Grupului de lucru pentru articolul 50 din TUE al Consiliului, iar la 20 decembrie 2018 a fost organizat un seminar special al experților tehnici cu privire la coordonarea sistemelor de securitate socială.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului Uniunii. Scopul acesteia este de a proteja drepturile în materie de securitate socială ale persoanelor în cauză, inclusiv veniturile acestora provenind din drepturile de securitate socială, precum și finanțele statelor membre.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

N/A

- **Explicații detaliate cu privire la dispozițiile specifice ale propunerii**

Propunerea vizează să asigure faptul că persoanele care și-au exercitat, în calitate de cetățeni ai Uniunii, dreptul la libera circulație înainte de data retragerii își păstrează drepturile în materie de securitate socială legate de faptele sau evenimentele petrecute înainte de data retragerii și de perioadele realizate înaintea acestei date. Și alte persoane relevante aflate în situații implicând Regatul Unit înainte de data retragerii și care, în caz contrar, ar intra sub incidența Regulamentelor (CE) nr. 883/2004 și nr. 987/2009, ar trebui să își păstreze drepturile respective, și anume: apatrizii, refugiații, precum și membrii de familie și urmașii persoanelor din toate categoriile menționate anterior.

Articolul 1 clarifică faptul că definițiile aplicabile prezentului regulament sunt cele prevăzute la articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și la articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009.

Articolul 2 definește domeniul de aplicare personal al regulamentului propus. Acesta vizează: persoanele (resortisanții Uniunii sau ai Regatului Unit, apatrizii și refugiații) care se află sau s-au aflat sub incidența normelor Uniunii privind coordonarea sistemelor de securitate socială și în situații implicând Regatul Unit în perioada în care era un stat membru al Uniunii, împreună cu membrii de familie și cu urmașii lor.

Articolul 3 definește domeniul de aplicare material al regulamentului propus, precizând faptul că acesta vizează toate ramurile securității sociale, astfel cum sunt enumerate la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

Articolul 4 prevede egalitatea de tratament a persoanelor vizate de regulamentul propus.

Articolul 5 prevede că principiile asimilării și cumulării prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 vor continua să se aplice în Uniune în ceea ce privește orice cereri legate de fapte și evenimente petrecute înainte de data retragerii și de perioadele realizate înaintea acestei date.

Articolul 6 stabilește intrarea în vigoare și punerea în aplicare a regulamentului propus.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

de stabilire a măsurilor de contingență în domeniul coordonării sistemelor de securitate socială ca urmare a retragerii Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană

(Text cu relevanță pentru SEE și Elveția)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 48,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) La 29 martie 2017, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (denumit în continuare „Regatul Unit”) a transmis notificarea intenției sale de a se retrage din Uniune în temeiul articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Tratatul nu se va mai aplica Regatului Unit de la data intrării în vigoare a unui acord de retragere sau, în absența unui acord, la doi ani după respectiva notificare, și anume începând cu data de 30 martie 2019, cu excepția cazului în care Consiliul European, în acord cu Regatul Unit, decide în unanimitate să proroge acest termen.
- (2) În absența unui acord de retragere sau a unei prelungiri a perioadei de doi ani de la transmiterea de către Regatul Unit a notificării intenției sale de a se retrage din Uniune, la data de 30 martie 2019, normele Uniunii privind coordonarea sistemelor de securitate socială prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială⁴ și în Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială⁵ vor înceta, de asemenea, să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestei țări.
- (3) Prin urmare, persoanele care, în calitate lor de cetățeni ai Uniunii, și-au exercitat în mod legitim dreptul la libera circulație prevăzut la articolele 45 și 49 din tratat înainte de data retragerii Regatului Unit din Uniune, nu se mai pot baza pe normele respective în ceea ce privește drepturile lor în materie de securitate socială bazate pe fapte și

⁴ Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 166, 30.4.2004, p. 1).

⁵ Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 284, 30.10.2009, p. 1).

evenimente petrecute înainte de data retragerii și pe perioadele de asigurare, de activitate salariată, de activitate independentă sau de reședință realizate înaintea datei respective și care au implicat Regatul Unit. Vor fi afectați în aceeași măsură apatrizii și refugiații care se află sau s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre și în situații implicând Regatul Unit, precum și membrii de familie și urmașii persoanelor din toate aceste categorii.

- (4) Pentru a atinge obiectivul privind protejarea drepturilor în materie de securitate socială ale persoanelor în cauză, statele membre ar trebui să aplice în continuare principiile Uniunii privind egalitatea de tratament, asimilarea și cumularea stabilite prin Regulamentele (CE) nr. 883/2004 și nr. 987/2009, precum și normele din aceste regulamente care sunt necesare pentru a pune în aplicare principiile respective, în ceea ce privește persoanele vizate, faptele sau evenimentele petrecute înainte de retragerea Regatului Unit din Uniune și perioadele realizate înaintea acestei date.
- (5) Pentru realizarea unei aplicări unilaterale uniforme a principiilor din domeniul securității sociale privind egalitatea de tratament, asimilarea și cumularea, este necesar să se introducă prezentul regulament care conține măsuri de contingentă.
- (6) Prezentul regulament ar trebui să se aplice începând din ziua următoare datei la care tratatele încetează să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestei țări, cu excepția cazului în care, până la data respectivă, intră în vigoare un acord de retragere încheiat cu Regatul Unit,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile de la articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 883/2004 și de la articolul 1 din Regulamentul (UE) nr. 987/2009.

Articolul 2

Persoanele vizate

Prezentul regulament se aplică următoarelor persoane:

- (a) resortisanții unui stat membru, apatrizii și refugiații care se află sau s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre și care se află sau s-au aflat în situații implicând Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (denumit în continuare „Regatul Unit”) înainte de 30 martie 2019, precum și membrii de familie și urmașii lor;
- (b) resortisanții Regatului Unit care se află sau s-au aflat sub incidența legislației unuia sau mai multor state membre înainte de 30 martie 2019, precum și membrii de familie și urmașii lor.

Articolul 3

Domeniul de aplicare material

Prezentul regulament se aplică tuturor ramurilor securității sociale prevăzute la articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004.

Articolul 4

Egalitatea de tratament

Principiul egalității de tratament, astfel cum este prevăzut la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, se aplică persoanelor menționate la articolul 2 din prezentul regulament în ceea ce privește faptele sau evenimentele petrecute în Regatul Unit înainte de 30 martie 2019.

Articolul 5

Asimilarea și cumularea

1. Principiul asimilării, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, se aplică în ceea ce privește prestațiile sau veniturile dobândite și faptele sau evenimentele petrecute în Regatul Unit înainte de 30 martie 2019.
2. Principiul cumulării, astfel cum este prevăzut la articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004, se aplică în ceea ce privește perioadele de asigurare, de activitate salariată, de activitate independentă sau de reședință în Regatul Unit înainte de 30 martie 2019.
3. Se aplică orice alte dispoziții din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 care sunt necesare pentru a pune în aplicare principiile stabilite la alineatele (1) și (2) din prezentul articol.

Articolul 6

Intrare în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică din ziua următoare datei la care tratatele încetează să se aplice Regatului Unit și pe teritoriul acestei țări în temeiul articolului 50 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Cu toate acestea, prezentul regulament nu se aplică în cazul în care, până la data respectivă, intră în vigoare un acord de retragere încheiat cu Regatul Unit în conformitate cu articolul 50 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele